

Marți, 4 februarie 2014

P7_TA(2014)0062

Homofobia și discriminarea pe motiv de orientare sexuală și identitate de gen**Rezoluția Parlamentului European din 4 februarie 2014 referitoare la foaia de parcurs a UE împotriva homofobiei și discriminării pe motiv de orientare sexuală și identitate de gen (2013/2183(INI))**

(2017/C 093/04)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere articolele 8 și 10 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 21,
- având în vedere Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,
- având în vedere Recomandarea CM/Rec (2010)5 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre privind măsurile de combatere a discriminării pe motiv de orientare sexuală și identitate de gen, adoptată la 31 martie 2010,
- având în vedere Comunicarea Comisiei intitulată „Strategie pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale de către Uniunea Europeană” (COM(2010)0573),
- având în vedere Raportul Comisiei pe 2012 privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE (COM(2013)0271) și documentele de lucru însoțitoare,
- având în vedere propunerea de directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală (COM(2008)0426), precum și poziția Parlamentului din 2 aprilie 2009 referitoare la această propunere ⁽¹⁾,
- având în vedere orientările pentru promovarea și protejarea respectării tuturor drepturilor omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI), adoptate de Consiliul Uniunii Europene în cadrul reuniunii sale din 24 iunie 2013,
- având în vedere Raportul din noiembrie 2010 al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene, intitulat „Homofobia, transfobia și discriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen”,
- având în vedere rezultatele anchetei privind persoanele lesbiene, gay, bisexuale și transgen realizate de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) și publicate la 17 mai 2013,
- având în vedere avizul FRA din 1 octombrie 2013 referitor la situația egalității în Uniunea Europeană la 10 ani de la punerea în aplicare inițială a directivelor privind egalitatea,
- având în vedere Rezoluția sa din 24 mai 2012 referitoare la combaterea homofobiei în Europa ⁽²⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 12 decembrie 2012 referitoare la situația drepturilor fundamentale în Uniunea Europeană (2010-2011) ⁽³⁾,
- având în vedere Rezoluția sa din 14 martie 2013 referitoare la combaterea mai fermă a rasismului, a xenofobiei și a infracțiunilor inspirate de ură ⁽⁴⁾,
- având în vedere articolul 48 din Regulamentul său de procedură,
- având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne și avizul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea de gen (A7-0009/2014),

⁽¹⁾ JO C 137 E, 27.5.2010, p. 68.⁽²⁾ JO C 264 E, 13.9.2013, p. 54.⁽³⁾ Texte adoptate, P7_TA(2012)0500.⁽⁴⁾ Texte adoptate, P7_TA(2013)0090.

Marti, 4 februarie 2014

- A. întrucât Uniunea Europeană este fondată pe valori precum respectul pentru demnitatea umană, libertatea, democrația, egalitatea, statul de drept și respectul pentru drepturile omului, inclusiv pentru drepturile persoanelor aparținând minorităților;
- B. întrucât, în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale, Uniunea caută să combată orice discriminare pe motive de sex, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală;
- C. întrucât, în iunie 2013, Consiliul Uniunii Europene a adoptat orientări ferme pentru promovarea și protejarea respectării tuturor drepturilor omului pentru persoanele LGBTI în afara Uniunii Europene și ar trebui să garanteze protecția lor eficace în interiorul UE;
- D. întrucât Uniunea Europeană își coordonează deja acțiunile prin politici cuprinzătoare în domeniul egalității și nediscriminării prin „Strategia-cadru pentru nediscriminare și oportunități egale pentru toți”, în domeniul egalității de gen prin „Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010-2015”, în domeniul handicapului prin „Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap”, iar în domeniul egalității pentru persoanele de etnie romă prin „Cadru UE pentru strategiile naționale de integrare a romilor până în 2020”;
- E. întrucât, în „Strategia pentru punerea în aplicare efectivă a Cartei drepturilor fundamentale de către Uniunea Europeană”, Comisia a recunoscut necesitatea elaborării unor politici individuale privind anumite drepturi fundamentale specifice pe baza tratatelor;
- F. întrucât, în ancheta la nivelul UE privind persoanele LGBT efectuată în 2013, Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA) a constatat că în Uniunea Europeană, în anul anterior celui în care a fost realizat studiul, unul din doi respondenți LGBT s-a simțit discriminat sau hărțuit pe motive de orientare sexuală, unul din trei respondenți a fost discriminat în ceea ce privește accesul la bunuri sau servicii, unul din patru respondenți a fost atacat fizic și unul din cinci respondenți a fost discriminat în ceea ce privește încadrarea în muncă sau ocupația;
- G. întrucât FRA a recomandat ca UE și statele membre să elaboreze planuri de acțiune vizând promovarea respectului față de persoanele LGBT și protecția drepturilor lor fundamentale;
- H. întrucât, în mai 2013, 11 miniștri responsabili cu egalitatea ⁽¹⁾ au solicitat Comisiei să elaboreze o politică globală a UE vizând egalitatea persoanelor LGBT, iar zece state membre ⁽²⁾ au adoptat deja sau discută măsuri similare de politică la nivel național și regional;
- I. întrucât Parlamentul European a solicitat de zece ori adoptarea unui instrument global de politică la nivelul Uniunii Europene pentru egalitatea din perspectiva orientării sexuale și a identității de gen,

Considerații generale

1. condamnă cu fermitate orice formă de discriminare din motive de orientare sexuală și identitate de gen și regretă profund faptul că drepturile fundamentale ale persoanelor lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI) nu sunt încă întotdeauna pe deplin respectate în Uniunea Europeană;
2. consideră că Uniunea Europeană nu dispune în prezent de o politică globală de protecție a drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTI;
3. recunoaște faptul că responsabilitatea protejării drepturilor fundamentale revine atât Comisiei Europene, cât și statelor membre; invită Comisia să își folosească integral competențele, inclusiv prin facilitarea schimbului de bune practici între statele membre; invită statele membre să își îndeplinească obligațiile care le revin în temeiul legislației UE și în conformitate cu recomandarea Consiliului Europei referitoare la măsurile de combatere a discriminării pe motive de orientare sexuală sau identitate de gen;

Conținutul foii de parcurs

4. invită Comisia, statele membre și agențiile competente în domeniu să colaboreze pentru elaborarea unei politici globale multianuale vizând protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTI, cum ar fi o foaie de parcurs, o strategie sau un plan de acțiune care să conțină temele și obiectivele prezentate în continuare;

⁽¹⁾ Austria, Belgia, Croația, Danemarca, Finlanda, Franța, Italia, Luxemburg, Malta, Suedia și Țările de Jos.

⁽²⁾ Belgia, Croația, Franța, Germania, Italia, Malta, Portugalia, Spania Regatul Unit și Țările de Jos.

Marți, 4 februarie 2014

A. Măsurile orizontale pentru aplicarea foii de parcurs

- (i) Comisia ar trebui să depună eforturi pentru a garanta respectarea drepturilor existente în întreaga sa activitate și în toate domeniile în care este competentă, prin integrarea aspectelor legate de drepturile fundamentale ale persoanelor LGBTI în întreaga activitate din domeniu – de exemplu, la elaborarea viitoarelor politici și propuneri sau la monitorizarea punerii în aplicare a legislației UE;
- (ii) Comisia ar trebui să faciliteze, să coordoneze și să monitorizeze schimbul de bune practici între statele membre, prin intermediul metodei deschise de coordonare;
- (iii) agențiile UE relevante, inclusiv Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale (FRA), Institutul European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE), Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă (Eurofound), Colegiul European de Poliție (CEPOL), Unitatea Europeană de Cooperare Judiciară (Eurojust), Rețeaua judiciară europeană (RJE) și Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) ar trebui să integreze chestiunile legate de orientarea sexuală și identitatea de gen în activitatea lor și să continue să ofere Comisiei și statelor membre consiliere în ceea ce privește drepturile fundamentale ale persoanelor LGBTI, pe baza datelor colectate;
- (iv) Comisia și statele membre ar trebui să fie încurajate să colecteze periodic date relevante și comparabile cu privire la statutul persoanelor LGBTI în UE, alături de agențiile competente în domeniu și de Eurostat, respectând totodată pe deplin normele UE în materie de protecție a datelor;
- (v) împreună cu agențiile competente în domeniu, Comisia și statele membre ar trebui să încurajeze acțiuni de formare și de consolidare a capacităților pentru organismele naționale care se ocupă de problematica egalității, instituțiile naționale pentru drepturile omului și alte organizații însărcinate cu promovarea și protecția drepturilor fundamentale ale persoanelor LGBTI;
- (vi) împreună cu agențiile competente în domeniu, Comisia și statele membre ar trebui să vizeze sensibilizarea cetățenilor cu privire la drepturile persoanelor LGBTI;

B. Dispoziții generale în domeniul nediscriminării

- (i) statele membre ar trebui să consolideze cadrul juridic existent în UE, colaborând în vederea adoptării propunerii de directivă privind punerea în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, inclusiv prin clarificarea domeniului de aplicare și a costurilor asociate dispozițiilor sale;
- (ii) Comisia, statele membre și agențiile competente în domeniu ar trebui să acorde o atenție deosebită femeilor lesbiene victime ale unor discriminări și violențe multiple (atât pe motive de sex, cât și de orientare sexuală) și să conceapă și să pună în aplicare politici de nediscriminare în consecință;

C. Nediscriminarea în domeniul ocupării forței de muncă

- (i) Comisia ar trebui să acorde o atenție deosebită orientării sexuale atunci când monitorizează punerea în aplicare a Directivei 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă ⁽¹⁾, precum și identității de gen atunci când monitorizează punerea în aplicare a Directivei 2006/54/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă ⁽²⁾;
- (ii) împreună cu agențiile competente în domeniu, Comisia ar trebui să elaboreze orientări care să specifice că termenul „sex” din Directiva 2006/54/CE privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă include persoanele transgen și intersexuale;
- (iii) organismele de promovare a egalității ar trebui să fie încurajate să informeze persoanele LGBTI, precum și sindicatele și patronatele, cu privire la drepturile lor;

D. Nediscriminarea în domeniul educației

- (i) Comisia ar trebui să promoveze egalitatea și nediscriminarea pe motive de orientare sexuală și identitate de gen în programele sale educaționale și cele dedicate tineretului;

⁽¹⁾ JO L 303, 2.12.2000, p. 16.

⁽²⁾ JO L 204, 26.7.2006, p. 23.

Marți, 4 februarie 2014

- (ii) Comisia ar trebui să faciliteze schimbul de bune practici între statele membre în domeniul educației formale, inclusiv în ceea ce privește materialele didactice și politicile împotriva hărțuirii și a discriminării, prin intermediul metodei deschise de coordonare fără caracter obligatoriu;
- (iii) Comisia ar trebui să faciliteze schimbul de bune practici între statele membre în domeniul educației și tineretului, inclusiv în ceea ce privește serviciile sociale și de asistență pentru tineri, prin intermediul metodei deschise de coordonare fără caracter obligatoriu;

E. Nediscriminarea în domeniul sănătății

- (i) Comisia ar trebui să plaseze chestiunile legate de sănătatea persoanelor LGBTI în contextul unor politici de sănătate strategice relevante mai largi, inclusiv accesul la asistență medicală, egalitatea în materie de sănătate și poziția UE la nivel mondial în chestiuni legate de sănătate;
- (ii) Comisia ar trebui să continue să colaboreze cu Organizația Mondială a Sănătății pentru a elimina tulburările de identitate de gen de pe lista tulburărilor mintale și de comportament și pentru a asigura o reclasificare în termeni nepatologici în cadrul negocierilor cu privire la cea de-a 11-a versiune a Clasificării Internaționale a Bolilor (ICD-11);
- (iii) Comisia ar trebui să sprijine statele membre în formarea cadrelor din domeniul sănătății;
- (iv) Comisia și statele membre ar trebui să desfășoare activități de cercetare cu privire la problemele de sănătate specifice persoanelor LGBTI;
- (v) statele membre ar trebui să ia în considerare persoanele LGBTI în planurile și politicile naționale de sănătate, asigurându-se că programele de formare, politicile și anchetele în materie de sănătate acordă atenție aspectelor specifice legate de sănătatea persoanelor LGBTI;
- (vi) statele membre ar trebui să introducă sau să revizuiască procedurile de recunoaștere juridică a genului, astfel încât acestea să respecte pe deplin dreptul persoanelor transgen la demnitate și la integritatea corporală;

F. Nediscriminarea în accesul la bunuri și servicii

- (i) Comisia ar trebui să acorde o atenție deosebită accesului la bunuri și servicii în cazul persoanelor transgen, atunci când monitorizează punerea în aplicare a Directivei 2004/113/CE de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii⁽¹⁾;

G. Măsuri specifice pentru persoanele transgen și intersexuale

- (i) Comisia ar trebui să se asigure că identitatea de gen este inclusă în rândul motivelor de discriminare interzise în orice legislație viitoare privind egalitatea, inclusiv orice reformări ale acestei legislații;
- (ii) Comisia ar trebui să integreze chestiunile specifice persoanelor transgen și intersexuale în politicile relevante ale UE, reflectând abordarea adoptată în Strategia privind egalitatea de gen;
- (iii) statele membre ar trebui să se asigure că organismele de promovare a egalității sunt informate și instruite cu privire la drepturile persoanelor transgen și intersexuale și la problemele specifice legate de acestea;
- (iv) Comisia, statele membre și agențiile competente în domeniu ar trebui să abordeze actuala lipsă de cunoștințe, cercetări și legislație relevantă cu privire la drepturile persoanelor intersexuale;

H. Cetățenie, familii și libertatea de circulație

- (i) Comisia ar trebui să elaboreze orientări pentru a asigura punerea în aplicare a Directivei 2004/38/CE privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora⁽²⁾, precum și a Directivei 2003/86/CE privind dreptul la reînțregirea familiei⁽³⁾, pentru a garanta respectarea tuturor formelor de familie recunoscute juridic în temeiul legislației naționale a statelor membre;

⁽¹⁾ JO L 373, 21.12.2004, p. 37.

⁽²⁾ JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

⁽³⁾ JO L 251, 3.10.2003, p. 12.

Marți, 4 februarie 2014

- (ii) Comisia ar trebui să facă propuneri pentru recunoașterea reciprocă a efectelor tuturor documentelor de stare civilă de pe teritoriul UE, pentru a reduce barierele juridice și administrative discriminatorii pentru cetățenii – și familiile acestora – care își exercită dreptul la liberă circulație;
- (iii) Comisia și statele membre ar trebui să analizeze dacă restricțiile în vigoare pentru schimbarea documentelor de stare civilă și a actelor de identitate pentru persoanele transgen aduc atingere capacității acestora de a beneficia de dreptul la liberă circulație;
- (iv) statele membre care au adoptat o legislație privind coabitarea, parteneriatele înregistrate sau căsătoria între persoanele de același sex ar trebui să recunoască dispozițiile similare adoptate de alte state membre;

I. Libertatea de întrunire și de exprimare

- (i) statele membre ar trebui să se asigure că drepturile la libertatea de exprimare și de întrunire sunt garantate, în special în ceea ce privește paradele și evenimentele similare, având grijă ca aceste evenimente să aibă loc în mod legal și garantând o protecție efectivă a participanților;
- (ii) statele membre ar trebui să se abțină de la adoptarea de legi și să revizuiască legile existente care limitează libertatea de exprimare în legătură cu orientarea sexuală și cu identitatea de gen;
- (iii) Comisia și Consiliul Uniunii Europene ar trebui să ia în considerare faptul că statele membre care adoptă legi pentru a limita libertatea de exprimare în legătură cu orientarea sexuală și cu identitatea de gen încalcă valorile pe care se întemeiază Uniunea Europeană și ar trebui să reacționeze în consecință;

J. Discursurile de incitare la ură și infracțiunile inspirate de ură

- (i) Comisia ar trebui să monitorizeze și să ofere asistență statelor membre cu privire la problemele specifice legate de orientarea sexuală, identitatea de gen și exprimarea genului în punerea în aplicare a Directivei 2012/29/EU de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității ⁽¹⁾, în special atunci când infracțiunile sunt comise din cauza prejudecăților sau din motive de discriminare care ar putea avea legătură cu caracteristicile personale ale victimelor;
- (ii) Comisia ar trebui să propună reformarea Deciziei-cadru a Consiliului privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, pentru a include alte forme de infracțiuni generate de discriminare și de incitare la ură, inclusiv pe motive de orientare sexuală și identitate de gen;
- (iii) împreună cu agențiile relevante, Comisia ar trebui să faciliteze schimbul de bune practici între statele membre privind formarea și educarea forțelor de poliție, a serviciilor ministerului public, a judecătorilor și a serviciilor de sprijinire a victimelor;
- (iv) Agenția pentru Drepturi Fundamentale ar trebui să sprijine statele membre în îmbunătățirea colectării de date comparabile cu privire la infracțiunile motivate de homofobie și de transfobie;
- (v) statele membre ar trebui să înregistreze și să investigheze crimele motivate de ură împotriva persoanelor LGBTI și să adopte o legislație penală care interzice incitarea la ură pe motive de orientare sexuală și identitate de gen;

K. Azil

- (i) împreună cu Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) și cu agențiile relevante și în domeniul de competență al legislației și jurisprudenței existente în UE, Comisia ar trebui să includă aspecte specifice legate de orientarea sexuală și de identitatea de gen în punerea în aplicare și monitorizarea legislației în materie de azil, inclusiv Directiva 2013/32/EU privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale ⁽²⁾, precum și Directiva 2011/95/UE privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională ⁽³⁾;

⁽¹⁾ JO L 315, 14.11.2012, p. 57.

⁽²⁾ JO L 180, 29.6.2013, p. 60.

⁽³⁾ JO L 337, 20.12.2011, p. 9.

Marti, 4 februarie 2014

- (ii) împreună cu agențiile relevante, Comisia și statele membre ar trebui să se asigure că persoanele care lucrează în domeniul azilului, printre care interviatorii și interpreții, beneficiază de formarea corespunzătoare, inclusiv de formarea existentă, pentru a aborda problemele specifice legate de persoanele LGBTI;
- (iii) împreună cu EASO și în cooperare cu Serviciul European de Acțiune Externă, Comisia și statele membre ar trebui să se asigure că situația juridică și socială a persoanelor LGBTI în țările de origine este documentată în mod sistematic și că astfel de informații sunt puse la dispoziția factorilor de decizie în materie de azil, ca parte a sistemului de informații privind țara de origine;

L. *Extindere și acțiuni externe*

- (i) Comisia ar trebui să continue monitorizarea actuală a problemelor legate de orientarea sexuală și de identitatea de gen în statele în curs de aderare;
 - (ii) Comisia, Serviciul European de Acțiune Externă, Reprezentantul Special al UE pentru drepturile omului și statele membre ar trebui să utilizeze în mod sistematic orientările Consiliului pentru promovarea și protejarea respectării tuturor drepturilor omului pentru persoanele LGBTI și să mențină o poziție unitară atunci când reacționează la încălcări ale acestor drepturi;
 - (iii) Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă ar trebui să furnizeze Biroului European de Sprijin pentru Azil și statelor membre informații obținute de la delegațiile UE cu privire la situația persoanelor LGBTI din țările terțe;
5. subliniază că această politică cuprinzătoare trebuie să respecte competențele Uniunii Europene, ale agențiilor sale și ale statelor membre;
6. reamintește că libertatea de exprimare și de manifestare a credințelor și a opiniilor personale în conformitate cu principiul pluralismului de idei și cu condiția ca acestea să nu incite la ură, violență sau discriminare ar trebui respectată;

o

o o

7. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei Europene, Serviciului European de Acțiune Externă, guvernelor și parlamentelor statelor membre, tuturor agențiilor menționate în prezentul document, precum și Consiliului Europei.
-